

Hoogleraar roept op te vechten voor taalopleiding

Bescherming Fries dreigt te vervallen

WIO JOUSTRA

GRONINGEN - De universitaire opleiding Friese taal en cultuur in Groningen loopt gevaar, waarschuwt hoogleraar Goffe Jensma.

De universiteit wil het Fries onderbrengen in de brede bacheloropleiding Europese talen en culturen (ETC). Jensma, hoogleraar Friese taal en letterkunde, ziet dit als een kille bezuinigingsoperatie waardoor de bescherming van een zelfstandige opleiding, die het verschil betekent tussen een taal en een dialect, dreigt te verdwijnen. „Dat soe dochs fan de

gekke wêze. Mar wy litte ús mei ús Fryske taal yn in hoekje driuwe.”

De bescherming van het Fries is sinds 1986 geregeld in de bestuursafspraken tussen rijk en provincie, die in 1993 en 2001 zijn herbevestigd. Volgens deze afspraken moet de minister van onderwijs het Fries als zelfstandig en levensvatbaar hoofdvak in Groningen open houden. Voor zo'n volwaardige opleiding zou volgens de Europese criteria een staf van tenminste 4 fte's reëel zijn.

Jensma houdt geloof in de toekomst van het Fries. „Wy binne ûndernimmend en innova-

jend. Wy hawwe rjocht fan bestean en der is bêst merke foar wat wy dogge. Op termien hawwe wy 20 – 40 studinten yn it jier. Wêrom moat dan ús selsbetrouwen kniesd wurde?”

De hoogleraar Fries waarschuwt bestuurlijk en politiek Friesland dat als er niets wordt gedaan de opleiding binnen twee jaar dreigt te verdwijnen. Hij heeft vanmiddag aan de Rijksuniversiteit Groningen een eerste aanzet 'foar de striid' gegeven tijdens het afscheidscollege van docent en onderzoeker Oebele Vries. Daarbij waren zo'n 200 mensen aanwezig die wat met het Fries hebben.

Verdwijnen hoofdvak is bezuiniging

Minderheidstalen op de tocht

Afspraken niet nagekomen

Vries (65), een van twee volwaardige specialisten Aldfrysk in Nederland, gaat na 34 jaar in Groningen met pensioen en wordt

niet vervangen. Als het huidige beleid van Den Haag en de RUG wordt voortgezet, moet de opleiding Fries het straks met 0,9 fte doen. Dit beleid houdt onder meer in het financieel bestraffen van een tweede studie, het duurdere maken van deeltijdstudies en het opleggen van straffkortingen voor te weinig studenten aan de kleinere taalopleidingen.

Na het vertrek van Vries zijn er nog 2,5 fte's over. Nog maar twee jaar geleden was dat het dubbele. Toen waren er 25 studenten, nu 15. Veel studenten Fries hebben er nog een ander hoofdvak naast of zijn deeltijders. Jensma: „Fanâlds hat de minister in spesjale ferant-

wurdlikheid foar it Frysk. Dizze beskerming implisearret dat der gjin twingend ferbân is tusken it tal studinten en de omfang fan de formaasje. Troch it Frysk ûnder te bringen yn de ETC is dat wol it gefal.”

Jensma kijkt met lede ogen naar andere minderheidstalen en concludeert dat Nederland zich niet houdt aan het Europees Charter. „Oeral yn Europa sjochst dat kulturen harren talen ûnderhâlde. Mar yn Hollân is it fan hoe kinne wy dy ferdragen sa min mooglik útfiere en hoe kinne wy der yn de praktyk sa folle mooglik ûnderút. Dat moatte wy net langer akseptearre.”